

INWESTYCJE

Mamy swoje pięć minut. Stracimy je?

Stawomir Majman, szef PAIIZ, apeluje do polityków, by nie utrudniali życia zagranicznym inwestorom. Sprawy idą w złą stronę. ▶ 6

PKO BP trzyma rękę na pulsie... BZ WBK

Jeśli Uniocredit ruszy po BZ WBK, bank Zbigniewa Jagliety jest gotów zweryfikować świeżo przyjętą strategię i nawrócić się na przejęcia. ▶ 4-5

pb+

RODZAJ: INFRASTRUKTURA DROGOWA

Budowa dróg nie idzie w parze z zakupem nowego sprzętu budowlanego. Tak z tego roku jak 2009 już dawno nie było.

Wytypuj cenę akcji PZU

w debiucie i **wygraj**

notebooka

Acer TimelineX,

więcej na:

ipopzu.pl/wokurs

ipopzu.pl

Puls Biznesu

WTOREK 11 MAJA 2010 r. NR 90 (3106) INDEKS 349 127 WYD. A CENA 3,95 zł [w tym 7% VAT]

Firmom grozi tsunami

Klienci dostaną silną broń w walce z przedsiębiorcami

Jarosław Krótki

jaroslaw.kr@wp.pl • 22-533-98-13

Rzesze prawników szykuje pozwy grupowe. W Stanach Zjednoczonych to zmora biznesu.

19 lipca wejdzie w życie ustawa o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. Pozwoli ona poszkodowanym (wystarczy 10 osób) przez jakąkolwiek firmę (producenta, usługodawcę), instytucję finansową (bank, firmę ubezpieczeniową) czy sieć handlową, na wspólne, grupowe wystąpienie do sądu o odszkodowanie. Mimo że ustawa jeszcze nie weszła w życie, wielu prawników już przygotowuje pozwy zbiorowe. Jak się dowiedział „PB”, pozw taki chcą złożyć m.in. właściciele nieruchomości położonych w okolicach lotniska Okęcie. Będą żądać odszkodowania za spadek cen ich nieruchomości spowodowany hałasem z coraz większej liczby nisko przelatujących samolotów. Pozwy zbiorowe przygotowują też prawnicy pacjentów poszkodowanych wskutek zażywania leków, niezadowoleni klienci instytucji finansowych, mniejszościowscy akcjonariusze spółek, aptekarze.

Pozwy zbiorowe zrobiły oszałamiającą karierę w USA. Na inicjowaniu i prowadzeniu takich spraw wielu adwokatów dorobiło się fortun. Koncerny ze łzami w oczach musiały wykladać nierazdo miliardowe kwoty. Wystarczy przypomnieć wysokie odszkodowania dla chorujących wskutek palenia tytoniu, poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych, pokrzywdzonych wskutek zażywania leków. I tak np. koncern Merck & Co musiał wyłożyć 4,8 mld USD (po zawarciu ugody) za szkody wyrządzone przez lek Vioxx.

Dzika Ameryka

Nawet bezzasadne pozwy zbiorowe uderzyły w firmy. Koncern GlaxoSmithKline został zmuszony wycofać z rynku lek przeciw boreliozie po znacznym spadku jego sprzedaży wywołanemu samym wytoczeniem pozwu zbiorowego. Jednak w USA instytucja ta uległa wypaczeniu. Ekspert wskazuje, że służy ona do wywierania presji na firmach i wymuszaniu ugód. W USA ugody kończy się aż 95 proc. spraw.

Czy podobne patologie pojawiają się w Polsce? Rząd uspokaja. Twierdzi, że pozwy zbiorowe ułatwią poszkodowanym dostęp do sądu, szczególnie w przypadku małych roszczeń,

▶ **Na szali:** Rząd premiera Donalda Tuska uzbroił konsumentów w oręż do walki z firmami. Pytanie jak będą go używali. [FOT. WM]

gdy pojedyncze składanie pozwów byłoby nieopłacalne. Rząd uważa, że dojdzie do przyspieszenia i usprawnienia rozpatrywania spraw. Organizacje biznesowe alarmują zaś, że doprowadzi to do „szantażu korporacyjnego” i zagrozi upadłością tysiącom firm. Kto ma rację? Jedno jest pewne, powstanie nowe źródło dochodów dla prawników. Już się przygotowują.

— Oczywiście, że pojawi się nowa forma zarobkowania. To

naturalne, przecież ktoś musi sporządzić pozwy zbiorowe i profesjonalnie prowadzić sprawę w sądzie. Jednak będą to konfitury dla wąskiej grupy prawników — mówi Andrzej Tomaszek, adwokat z kancelarii Drzewiecki, Tomaszek i Partnerzy. Sam też przygotowuje pozwy zbiorowe. — Co najmniej kilkudziesięciu właścicieli nieruchomości położonych w okolicach lotniska Okęcie będzie

domagać się odszkodowania za spadek cen ich nieruchomości. Pojedyncze żądania mogą sięgać kilkuset tysięcy złotych — mówi Andrzej Tomaszek.

Kancelaria Sójka & Maciak przygotowuje pozew akcjonariuszy mniejszościowych przeciwko pewnej spółce.

— Drobnicy akcjonariusze czują się poszkodowani nierzetelną polityką informacyjną zarządu spółki — mówi mecenas Przemysław Maciak.

OKIEM EKSPERTA

Anna Cudna-Wagner

współka w kancelarii Furtek Kornosa Aizambrowicz

Szwecja jest najbliższą USA

▶ Instytucja pozwów zbiorowych najbardziej rozwinęła się w USA. Jej początki sięgają lat 30. XX w. W USA nie ma limitu liczby członków w grupie składającej pozew. Może on być wniesiony przez osoby fizyczne oraz prawne, fundacje czy organizacje. Poszkodowani są automatycznie wcielani do grupy. Mogą z niej wystąpić. W Europie pozwy zbiorowe są najbardziej popularne w Wielkiej Brytanii. Za interesowani muszą złożyć oświadczenie o chęci udziału w grupie. Pozwy funkcjonują także w Holandii, Niemczech, Włoszech i Szwecji. System szwedzki jest najbardziej liberalny i przypomina amerykański. W Europie największy jest system hiszpański.

Czy pozwy zbiorowe będą szeroko wykorzystywane przez akcjonariuszy mniejszościowych?

— Cieszymy się, że wejdzie ta instytucja. Będziemy z niej w pełni korzystać w celu obrony interesów mniejszych akcjonariuszy — mówi Jarosław Dominiak, prezes Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych.

Strach się bać

Adwokat Jacek Świeca szykuje wielką sprawę.

pozwów zbiorowych

Na pierwszy ogień

► Przykłady potencjalnych procesów

Skarb państwa

► Pozwy zbiorowe przeciwko państwu będzie można wносить po wyrokach stwierdzających niezgodność ustaw z konstytucją, po orzeczeniach Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, a także na skutek wadliwego wdrożenia w Polsce dyrektyw unijnych.

Funkcjonariusze SB

► Pozwy zbiorowe mogą okazać się orężem byłych funkcjonariuszy służb PRL, uznającym obniżenie emerytur (w marcu 2009 r.) za naruszenie zasady praw nabytych (obecnie w sądach trwa kilka tysięcy procesów indywidualnych).

Lekarze

► Tysiące polskich lekarzy może domagać się od państwa wysokich odszkodowań za niewłaściwe wdrożenie do polskiego prawa unijnej dyrektywy o czasie pracy. Ponadto lekarze mogą domagać się odszkodowań od dyrektorów szpitali za nadużycia w zakresie czasu pracy.

Supermarkety

► Pozwy zbiorowe to doskonały sposób pracowników supermarketów na walkę z naruszeniami przepisów BHP, wymiaru czasu pracy, niewypłacaniem wynagrodzenia za godzinę nadliczbowe.

— Przymierzam się do sporządzenia pozwu 800 osób, których dobra osobiste naruszyło pewne wydawnictwo — mówi Jacek Świeca.

Kancelaria Salans wystąpi z pozwem kilkuset aptek skarżących się na szkody wynikłe z rozporządzenia o dopuszczeniu leków do obrotu.

Bronić się w sądzie będzie musiało także Amplico Life. Grupa byłych klientów zarząca firmie pobieranie nieuzasadnionych opłat.

Mecenas Jacek Wędrowski z kancelarii Bird & Bird podkreśla, że można spodziewać się fali pozwów zbiorowych.

— W zasadzie w każdej branży. Moim zdaniem najwięcej pojawić się ich może w obszarze produktów leczniczych, farmacji, technologii, bankowości — uważa dr Jacek Wędrowski.

Związek Banków Polskich (ZBP) zachowuje spokój.

— Mamy nadzieję, że w Polsce nie dojdzie do ame-

Produkcja mebli

► Składaniem pozwów zbiorowych może być zainteresowanych kilkadziesiąt tysięcy pracowników firm meblarskich, w których inspekcja pracy stwierdziła znaczne przekroczenia norm stężenia pyłów rakotwórczych oraz norm hałasu.

Produkcja napojów

► O odszkodowania w drodze pozwów zbiorowych mogą wystąpić pracownicy zakładów produkujących napoje, w których inspekcja pracy wykryła narażenie pracowników na zagrożenie ze strony płynów organicznych, mikroklimatu, hałasu. Pracownicy nie byli wyposażeni też w odzież ochronną, środki ochrony twarzy, oczu, dróg oddechowych czy słuchu.

Inne branże

► Procesy zbiorowe mogą dotknąć wiele branż, w których występuje duża koncentracja pracowników na zbliżonych stanowiskach, jak np. banki, firmy ubezpieczeniowe, hotelarstwo czy firmy zatrudniające kierowców.

Firmy z wielu branż mogą być narażone na pozwy zbiorowe swoich klientów i konsumentów, którzy uznają, że zostali poszkodowani przez ich produkty czy usługi.

Źródło: PKPP Lewiatan

WARSZTATY

► Czy twoja firma jest przygotowana na wejście w życie ustawy o pozwach zbiorowych? Więcej na temat jej skutków dla Twojej firmy dowiesz się podczas warsztatów „Pozwy zbiorowe”, w hotelu Polonia Palace w Warszawie 10-11 VI. www.informedia-polska.pl info@informedia-polska.pl (22) 333 97 78.

JESTEM ZA

Jakub Dziekiowski, prawnik Stowarzyszenia Konsumentów Polskich

Koniec świadomych nadużyć

► Ta ustawa zdyscyplinuje nierzetelnych przedsiębiorców. Dotąd ich duża część świadomie naruszała prawa konsumentów licząc na to, że tylko nieliczni pójdą do sądu. Możliwość grupowego składania pozwów niewątpliwie spowoduje, że więcej spraw znajdzie finał w sądach. Zwiększy się świadomość prawna konsumentów, gdyż postępowania grupowe odbiją się w mediach szerszym echem niż pojedyncze sprawy. Możliwość dochodzenia roszczeń przez wielu konsumentów w toku jednego

postępowania zmniejszy też obciążenie sądów, czyli przyniesie wymierne oszczędności finansowe. W sprawach w których liczba poszkodowanych konsumentów przekroczy kilka tysięcy osób, możliwe będzie przeprowadzenie postępowania jedynie przez 3 sędziów. Ustawa ustanawia maksymalny pułap wynagrodzenia pełnomocnika grupy (advokata lub radcy prawnego) na poziomie 20 proc. zasądzonej kwoty. Ta zasada sprawi, że pozwy grupowe będą korzystne dla konsumentów.

JESTEM PRZECIW

Katarzyna Urbańska, szefowa działu prawnego PKPP Lewiatan

Firmy będą bankrutować

► Samo złożenie pozwu zbiorowego doprowadzi do ostabienia kondycji firmy z powodu utraty dobrego wizerunku, a często z powodu spadku kursu akcji. Firmy ucierpią niezależnie od słuszności zarzutów. Pozwy będą narzędziem szantażu, nieuczciwej konkurencji i czarnego PR. Ta ustawa będzie generować zarówno po stronie przedsiębiorców, jak i skarbu państwa duże i nieoczekiwane koszty. Nie zgadzamy się z twierdzeniem rządu, że nie będzie miała ona wpływu na rynek pracy ani na gospodarkę. Na-

szcze analizy wskazują, że nawet jedna niezaptacona nadgodzina dziennie na jednego pracownika może zaowocować pozwem, którego koszt może wynieść średnio nawet 1 mln zł dla firm dużych i średnich oraz 250 tys. zł dla małych. W skali całej gospodarki suma należnych odszkodowań wyniosłaby niemal 3 mld zł. Z powodu pozwów zbiorowych zagrożonych upadłością mogłoby być prawie 2 tys. małych firm oraz blisko 350 dużych i średnich. Zniknęłoby około 115 tys. miejsc pracy.